

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
ПОСЛАНИЧКА ГРУПА
"НАПРЕД СРБИЈО" – СНС
6. јун 2011. године
Београд

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
БЕОГРАД

Примљено:	07.06.2011
Орг. јед.	Број
07	400-7577

ПРЕДСЕДНИКУ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

На основу члана 161. став. 1. Пословника Народне скупштине на Предлог Закона о финансирању политичких активности подносимо следеће амандмане

АМАНДМАН I

Члан 1. мења се и гласи:

"Овим законом уређују се начин финансирања, евиденција и контрола финансирања политичких активности политичких субјеката."

Образложење

Предложеним амандманом се на јаснији, језички и правно-нормативно начин боље дефинише предмет уређивања закона. Сматрамо да је боље да дефиниција политичких субјеката буде садржана у члану 2. којим се одређује значење израза него да се то узгредно уређује овим чланом уз коришћење заграде која може довести до проблема у тумачењу одредбе,

АМАНДМАН II

Члан 2. Предлога и наслов изнад члана 2. мењају се и гласе:

"Значење израза

Члан 2.

У смислу овог закона поједини изрази имају следеће значење:

- 1) "политички субјект" је политичка странка, коалиција или група грађана;
- 2) "политичка странка" је политичка странка која је уписана у регистар политичких странака код надлежног органа;
- 3) "коалиција" је облик удрживавања политичких субјеката ради заједничког учешћа на изборима, који своје међусобне односе уређују уговором у складу са законом којим се уређују избори и овим законом;
- 4) "группа грађана" је облик удрживавања бирача ради заједничког учешћа на изборима, који своје међусобне односе уређују уговором, складу са законом којим се уређују избори и овим законом;
- 5) "редован рад" је скуп активности политичког субјекта ради остваривања политичких циљева демократским обликовањем политичке воље грађана;
- 6) "изборна кампања" је скуп активности политичког субјекта ради представљања кандидата и изборног програма од дана расписивања избора до дана проглашења коначних резултата избора.

- 7) "вредност давања" је укупан износ чланарине и прилога које једно физичко даје политичком субјекту у току календарске године;
- 8) "просечна зарада" је просечна месечна зарада у Републици Србији, без пореза и доприноса, према подацима органа надлежног за послове статистике за претходну годину.

О б р а з л о ж е њ е

Амандманом се на јаснији начин одређује значење поједних израза у смислу овог закона и усклађује са другим одредбама овог и других закона. Истовремено се начин означавања тачака и садржај дефиниција усклађује са члановима 25. до 27. Јединственог методолошког правила за израду прописа које је прописала Влада и општеприхваћеним нормативно-техничким правилима.

АМАНДМАН III

После члана 2. Предлога додаје се члан 2а који гласи:

"Коалиција односно група грађана може да прикупља и троши средства за политичке активности из јавних и приватних извора ако је основана уговором у складу са овим законом и регистрована у складу са овим законом.

Уговор о оснивању коалиције, односно групе грађана мора садржати списак чланова, назив, седиште које мора бити на територији за коју се избор одржава, име одговорног лица, састав и начин избора органа надлежних за одлучивање о прикупљању, трошењу и контроли прикупљања и трошења средстава за политичке активности и за друге послове прописане овим законом и означење избора ради којих се оснива и територије на којој се избор одржава, као и друге податке прописане законом.

Коалиција односно група грађана из става 1. овог члана се региструје код органа надлежног за регистрацију политичких странака, уз сходну примену прописа о регистрацији политичких странака.

Коалиција односно група грађана основана и регистрована у складу са овим законом има својство правног лица у правним пословима који се односе на прикупљање и трошење средстава за вршење политичких активности за изборе ради којих је основана.

Коалиција односно група грађана престаје да постоји по силама закона даном проглашења коначних резултата избора ако није освојила мандате, односно даном престанка мандата народних посланика, посланика или одборника изабраних са њене изборне листе.

Након престанка коалиције односно групе грађана неутрошена средства за политичке активности се уплаћују у буџет републике, аутономне покрајине, односно локалне самоуправе.

Агенција за борбу против корупције ближе уређује садржај уговора о оснивању и начин регистрације коалиције односно групе грађана у складу са овим законом.

О б р а з л о ж е њ е

Уређивање начина оснивања и регистрације и правног положаја коалиција и група грађана у смислу овог закона је неопходно јер по овом закону имају бројна права и обавезе а такође имају и неспоран правни субјективитет, одговорна лица, сопствену имовину, могу да буду учесници у правном промету, поседују сопствене рачуне преко

којих врше платни промет, сачињавају финансијске извештаје, могу да прибављају финансијска средства у своје име и за свој рачун и друге особине које указују да у правном промету имају положај правног лица када обављају послове и активности из овог закона. Овакав начин оснивања коалиција и група грађана и њихова регистрација и стицање статуса правних лица је неопходан и због примене финансијских прописа, јер иначе не би имали могућност отварања рачуна и учешћа у платном промету.

Како су политичке странке уставна категорија, апсолутно је неопходно да се законом утврде јасна правила на основу којих се разликује деловање странака од осталих политичких субјеката и због политичке стабилности и због правне сигурности.

АМАНДМАН IV

Члан 3. Предлога мења се и гласи:

"Политички субјекти финансирају редован рад и изборну кампању из јавних извора, приватних извора и сопствених извора."

О бразложење

Амандманом се на бољи, једнотавнији и потпунији начин уређује питање врста извора средстава за финансирање политичких активности. За разлику од Предлога, амандманом се уводи и посебна категорија сопствених извора за одређене приходе и примања који су неправилно у Предлогу сврстани у приватне изворе, чиме се олакшава праћење прихода и расхода.

АМАНДМАН V

Члан 4. Предлога мења се и гласи:

"Јавни извори финансирања јесу новчана средства, услуге и добра које дају Република Србија, аутономна покрајина, једница локалне самоуправе, јавна предузећа, привредна друштва, установе и друге организације чији је оснивач, односно члан Република Србија, аутономна покрајина или једница локалне самоуправе."

О бразложење

Амандманом се прецизира и допуњује дефиниција јавних извора финансирања и истовремено се усклађује са чланом 2. тачка 2. Закона о Агенцији за борбу против корупције. Јасне, прецизне и усклађене дефиниције су неопходне, посебно имајући у виду да оба закона имају исте циљеве и не смеју бити у колизији. Наиме, ако се функције у свим побројаним организацијама сматрају јавним функцијама према наведеном закону, тада и давања свих тих организација морају имати карактер јавних извора и морају бити обухваћене овим чланом.

АМАНДМАН VI.

Члан 5. Предлога мења се и гласи:

"Новчана средства из јавних извора су средства која се дају политичким субјектима за редован рад и изборну кампању из буџета Републике Србије, аутономне

покрајине и јединице локалне самоуправе под условима и у висини прописаној законом.

Јавна предузећа, привредна друштва, установе и друге организације чији је оснивач, односно члан Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе не могу давати новчана средства политичким субјектима."

Образложење

Амандманом се на јасан и потпун начин уређује питање давања новчаних средстава за политичке активности, која се могу давати само из буџета у складу са законом. Истовремено се ставом 2. изричito прописује да јавна предузећа, привредна друштва, установе и друге организације чији је оснивач, односно члан Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе не могу давати новчана средства политичким субјектима, што сматрамо неопходним и једним исправним законским решењем.

АМАНДМАН VII

Члан 6. Предлога мења се и гласи:

"Услуге и добра из јавних извора су услуге и добра одређена посебним прописима које дају Република Србија, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе, јавна предузећа и установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе, политичким субјектима чији су кандидати изабрани за народне посланике односно одборнике и подносиоцима изборних листа.

Услугама из јавних извора се сматра и свако коришћење јавних ресурса за вршење политичких активности од стране лица која врше јавне функције и промоција политичког субјекта за време обављања службених послова, скупова, сусрета, путовања и јавних наступа које има у својству функционера, што укључује и ношење симбола политичког субјекта, осим ако је овим законом другачије прописано.

Услуге и добра се дају политичким субјектима за редован рад у обиму сразмерном броју посланика или одборника, а у изборној кампањи свим подносиоцима изборних листа у једнаком обиму.

Јавна предузећа и установе могу политичким субјектима давати на коришћење без накнаде само просторије и отворене просторе са неопходном опремом и услугама за одржавање скупова и обуку чланова.

Република Србија, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе, јавна предузећа и установе ближе уређују давање услуга и добра из става 1. и начин објављивања података о извршеним давањима."

Образложење

Амандманом се на јаснији и потпунији начин уређује давања добра и услуга из јавних извора и усклађује са осталим члановима закона. Могућност давања добра и услуга се ограничава на субјекте којима се по овом закону могу давати новчана средства из буџета, односно на оне чији су кандидати изабрани за народне посланике односно одборнике и подносиоцима изборних листа. Истовремено се прецизно одређује давање добра и услуга које могу без накнаде давати јавна предузећа и установе и ограничава само на давање на коришћење просторија и простора за скупове са припадајућом опремом и услугама. Такође се прописује да давање могу вршити само јавна предузећа и установе, а на тај начин се искључује могућност да

даваоци могу бити остале привредна друштва и друге организације која су у целини или делом у јавној својини.

АМАНДМАН VIII

Члан 7. Предлога мења се и гласи:

"Приватни извори финансирања политичких активности јесу чланарина, прилог, наследство и легат.

Забрањено је политичким субјектима прописивање посебних материјалних обавеза за чланове који обављају јавне функције, као и свако примање давања која су у вези са обављањем јавне функције."

О бразложење

Амандманом се уређују приватни извори финансирања у складу са амандманом на члан 3. Истовремено се прописује забрана давања чланова која су у вези или су зависна од обављања јавних функција, чиме се афирмише принцип департанизације јавних функција и уставно начело једнаке доступности јавних функција, које је од посебног значаја за борбу против корупције.

АМАНДМАН IX

У члану 8. Предлога у став 2. мења се и гласи:

"Члан политичке странке који је евидентиран у Регистру функционера, у складу са чланом 43. Закона о Агенцији за борбу против корупције ("Сл. гласник РС", бр. 97/2008 и 53/2010), дужан је да уплату чланарине, као и новчаних прилога, врши искључиво са свог текућег рачуна.

После става 3. додаје се нови став 4. који гласи:

"Висина чланарине не може се прописивати у сразмери са висином прихода члана политичке странке."

О бразложење

Предлагачи закона покушавају да створе првид борбе против корупције. Свима је познато да је главни извор корупције финансирање од стране привредних друштава и преко чланова странке који обављају јавне функције, а предлог закона не садржи одредбе којима се ти извори стављају под контролу што се овим амандманом исправља.

АМАНДМАН X

Члан 9. Предлога мења се и гласи:

"Прилог је:

- 1) новчани износ осим чланарине;
- 2) поклон;

- 3) пружање услуга без накнаде или под условима који су повољнији од тржишних;
- 4) давање кредита или зајма под условима који су повољнији од тржишних;

Политички субјект је у обавези да евидентира примања прилога из става 1.

Вредност прилога из тачака 1) до 3) се утврђује у новчаном износу у висини разлике између тржишне вредности услуге и плаћене накнаде.

Трошкови које чланови странке и други учесници активности и манифестација сносе за сопствено учешће (превоз, боравак, исхрана, реквизити исл.) не сматрају се прилогима у смислу овог закона.

Правна лица не могу давати прилоге политичким субјектима, осим ако је то овим законом за поједине случајеве изричito допуштено.

Образложење

Амандманом се на потпунији и јаснији начин уређује давање и примање прилога и одређивање вредности прилога који нису новчани. Такође се прописује да правна лица не могу давати прилоге, јер сматрамо, а у пракси је и доказано, да је то један од важних извора корупције. Правна лица за разлику од физичких немају своју вољу па не могу бити симпатизери странке и присталице њене политике, што би био разлог за давање прилога.

АМАНДМАН XI

Члан 10. Предлога мења се и гласи:

"Давања физичког лица у току једне календарске године не могу бити већа од 20 просечних месечих зарада у Републици Србији у претходној календарској години.

Давања већа од једне просечне месечне зараде морају бити објављена на веб-сајту политичког субјекта у року од 15 дана од дана када је вредност давања премашила износ од једне просечне месечне зараде."

Образложење

Амандманом се на потпунији и јаснији начин уређује ограничење износа прилога у току календарске године дато од стране једног лица. У вези периода за који се одређује ограничење сматрамо да је много боље решење да се изричito пропише да се ради о календарској години, него да се користи термин "на годишњем нивоу", јер то може довести до различитих тумачења и проблема у примени закона, пошто "једна година" може бити и дванаест узастопних месеци. Такође се прецизије дефинише "просечна зарада", јер је као поуздан показатељ једино могуће користити податке од претходне године. Претходним амандманима је предложено да правна лица не могу давати прилоге те стога није потребно прописивати ограничења за правна лица. Рок за објаву података треба продужити на 15 дана, јер би се рок од 8 дана могао показати као прекратак.

АМАНДМАН XII

Члан 11. Предлога и наслов изнад члана мењају се и гласе:

"Сопствени извори

Члан 11.

"Сопствени извори политичких странака су приходи од промотивних активности и задуживање код банака и других финансијских организација.

Приходи од промотивних активности су приходи од продаје публикација, симбала и других ознака странке.

Политичке странке не могу обављати привредне и друге комерцијалне делатности, нити бити оснивачи или власници привредних друштава и других правних лица, нити поседовати акције и уделе у привредним друштвима.

Ако политичка странка стекне акције или уделе привредних друштава путем наслеђивања или легата, у обавези је о томе у року од 15 дана обавести Агенцију за борбу против корупције и орган надлежан за привредне регистре и акције и уделе изложи продаји."

Образложење

Амандманом се на јасан, потлун и доследан начин уређује стицање средстава из сопствених извора политичких странака и прописује забрана бављења привредним и другим комерцијалним делатностима и поседовање акција и удела у привредним друштвима.

АМАНДМАН XIII

Члан 12. Предлога мења се и гласи:

"Забрањено је финансирање политичког субјекта од страних држава и страних физичких и правних лица.

Страним физичким лицем у смислу става 1. овог члана се сматра и лице које има држављанство Републике Србије ако има пребивалиште у иностранству.

Међународне организације и удружења која су основана ради заштите људских права, развоја демократије и унапређења владавине права, чији је члан Република Србија, могу финансирати редован рад политичких странака путем пружања стручне и техничке помоћи у областима ради којих су те организације основане, под следећим условима:

- 1) да је програм помоћи достављен Агенцији за борбу против корупције и јавно доступан;
- 2) да је програм доступан најмање свим политичким субјектима чији су кандидати изабрани за народне посланике под једнаким условима;
- 3) да су услови за коришћење помоћи такви да их испуњавају најмање све политички субјекти чији су кандидати изабрани за народне посланике;
- 4) помоћ не може бити у новцу;
- 5) обим помоћи мора се може разликовати највише у сразмери са бројем посланика изабраних са листе политичког субјекта;

Плаћање трошкова путовања и боравка ради стручног усавршавања не сматра се давањем у новцу, ако трошкове непосредно плаћа међународна организација и ако то не ухуљујуће плаћање дневница, хонорара или друга давања у новцу или поклонима учесницима, осим протоколарних поклона.

Носиоцима јавних функција је забрањено коришћење јавних ресурса за вршење политичких активности и промоција политичког субјекта за време обављања службених послова, скупова, сусрета, путовања и јавних наступа које има у својству функционера, а посебно:

- 1) коришћење службених превозних средстава за путовања ради вршења политичких активности;
- 2) вршење политичких активности у службеним просторијама;
- 3) ношење значака и других симбола и политичког субјекта;
- 4) омогућавање присуства на јавним наступима функционерима политичких субјеката под привилегованим условима у односу на друге политичке субјекте;

Изузетно од претходног става, народни посланици, посланици и одборници могу вршити промоцију политичког субјекта и политичке активности за време обављања службених послова, скупова, сусрета, путовања и јавних наступа које имају у својству функционера и носити симbole политичког субјекта.

Ако је за појединог функционера прописано обавезно коришћење службеног возила из безбедносних или других разлога, трошкови коришћења за путовања ради обављања политичких активности се обрачунавају на терет средстава која припадају политичком субјекту из јавних извора, а функционер је дужан да извештај о трошковима достави министарству надлежном за финансије и Агенцији за борбу против корупције у року од 8 дана од завршетка путовања.

О бразло жење

Амандманом се на јасан и потпун начин уређује забрана финасирања политичких субјеката из иностранства, као и услови под којима међународне организације и удружења могу финанисирати рад политичких странака. Амандман не садржи забрану финасирања од стране правних лица, обављање привредне и друге комерцијалне делатности, стицање акција и удела и забрану финасирања од стране правних лица, јер су та питања већ потпуно уређена амандманима на чланове 9. и 11. које је поднела СНС, тако што је то потпуно забрањено, осим изузетно за случајеве у којима је то овим законом дозвољено.

Ставовима 5., 6. и 7. се уређује забрана употребе јавних ресурса ради обављања политичких активности, што је у складу са чланом 29. Закона о Агенцији за борбу против корупције чије се одредбе овим ставовима ближе уређују.

АМАНДМАН XIV

Члан 14. Предлога мења се и гласи:

"Забрањена је набавка и коришћење постојећих нелокретности и покретних ствари ради издавања у закуп и обављања комерцијалних делатности.

Стицање средстава од промотивне активности продајом публикација, симбола и других ознака странке дозвољено је под условом да се продаја врши само физичким лицима за личне потребе по унапред одређеним ценама које могу бити увећане до 5% по једном предмету."

Образложење

Амандманом се прецизније уређују ограничења у стицању средстава обављањем комерцијалних и сличних делатности, која нису већ уређена претходним члановима и амандманима. За разлику од члана 14. Предлога, амандаманом на члан 9. Предлога се дозвољава обављање и промотивних активности као и досадашњим законом. Међутим свим амандманом се постављају јасни услови који онемогућавају евентуалне злоупотребе тиме што се ограничава највиша цена и забрањује куповина од стране правних лица.

АМАНДМАН XV

Члан 15. Предлога мења се и гласи:

"Политички субјекти су дужни да средства стечена супротно овом закону врате даваоцу у року од 15 дана од дана пријема уплате, односно од дана пријема акта надлежног органа којим је утврђено да је стицање у супротности са законом.

У случају да није могућ повраћај даваоцу и у случајевима прописаним овим законом, политички субјект је дужан да новчана средства уплати у буџет Републике Србије."

Образложење

Амандман се на јаснији и једноставнији начин уређује питање враћања свих незаконито примљених средстава, што примену одредбе чини делетворнијом и лакше примењивом у пракси. Треба водити рачуна о томе да одредбе закона морају бити јасне и лијима која нису правници и без потребе за додатним тумачењима, што је већ постао сталан проблем закона чије доношење влада предлаже. Последице су непримењивање закона и мноштво спорних ситуација па и дуготрајних судских поступака и компромитовање и институција и државе. Овакав начин прописивања враћања средстава не изискује промене овог члана ако буду прихваћени одређени амандmani на овај Предлог или касније буде промена закона, јер се питање уређује на општи начин.

АМАНДМАН XVI

У члану 16. Предлога број "0,15%" замењује се бројем "0,075%", реч "расхода" замењује се речју "прихода" у целом тексту члана, а после речи "покалне самоуправе" додају се речи "умањеног за трансфер од других нивоа власти".

Образложење

Амандманом се предлаже смањење нивоа издвајања средстава за редован рад политичких субјеката у односу на Предлог тако да се проценат смањи са 0,15% на 0,075% а да основица не буде расход буџета већ приход буџета. Неопходно је и да се средства добијена трансфером од других нивоа власти изузму јер је на тај износ већ

издвојен део средстава, па би се у супротном на тај износ средстава издвајање вршило два пута.

Предлог владе сматрамо потпуно неприхватљивим је би се на тај начин укупна издвајања из свих буџета за финансирање политичких странака у односу на садашњи закон повећана за преко два пута.

Посебно је неприхватљиво да се као основица користи расход буџета, имајући у виду да је тиме обухваћен и дефицит буџета.

АМАНДМАН XVII

У члану 17. Предлога став 1. мења се и гласи:

"Средства из јавних извора која се обезбеђују за финансирање редовног рада политичких субјеката који имају народне посланике, посланике и одборнике, из члана 16. расподељују се политичким субјектима сразмерно броју народних посланика, посланика и одборника."

Став 2. брише се.

Ставови 3. и 4. постају ставови 2. и 3.

О бразложење

Амандманом се предлаже да се средства из јавних извора која се обезбеђују за финансирање редовног рада политичких субјеката чији су кандидати народни посланици, посланици, односно одборници расподељују само на основу броја народних посланика, посланика и одборника.

Такав начин расподеле средстава прописан је и у члану 21. за средства за финансирање изборне кампање, а у образложењу нису наведени никакви разлози за примену различитих мерила за расподелу средстава за изборну кампању и за редован рад. У Предлогу закона се прописују различити коefицијенти за број гласова до 5% и преко 5% гласова, чиме се уводе различити критеријуми а у образложењу предлога нису дати никакви разлози за такво законско решење, а морали би бити дати врло уверљиви разлози да би се такав предлог уопште могао разматрати.

АМАНДМАН XVIII

У члану 18. Предлога став 2. мења се и гласи:

"Коалиција и група грађана је у обавези да отвори посебан рачун или више рачуна на своје име преко којих врши сав промет средстава намењених за редован рад."

О бразложење

Сматрамо да и коалиција и група грађана морају имати отворен посебан рачун за промет средстава за редован рад јер се ради о субјектима којима овај закон даје правни субјективитет и мноштво права и обавеза у погледу стицања и располагања финансијским средствима и обављању активности, што је незамисливо без поседовања сопственог рачуна преко којег се обавља промет средстава. Такво

законско решење је садржано и у члану 24. овог Предлога који прописује да политички субјект мора да отвори посебан рачун, а нема никаквог објашњења због чега се покушавају применити различита правила. Сматрамо да законска решења у погледу обавезе отварања рачуна и поступања са средствима морају бити иста за обе врсте средстава.

АМАНДМАН XIX

У члану 19. Предлога у ставу 1. речи "трошкове за друге сличне активности" замењују се речима "друге трошкове за вршење политичких активности".

После става 2. додаје се став 3. који гласи:

"Средства за редован рад прикупљена из приватних и сопствених извора политички субјект може користи и у доброврорне сврхе, за које сврхе може прикупљати и посебна средства од својих чланова која се средства не сматрају чланарином и поклоном у смислу овог закона и за која не важе ограничења у погледу максималног износа."

Образложење

Измена у ставу 1. је неопходна јер је употребљени термин "трошкове за друге сличне активности" нејасан. Наиме ово је закон о финансирању политичких активности, па се основано поставља питање на какве су то "друге сличне активности" и ко је орган који може да тумачи које су то активности доволно сличне или сувише различите, да би се за њих могла или не би могла трошити средства намењена за редован рад политичких субјеката. Нејасне одредбе и дискрецијено право надлежних органа за тумачење и примену могу имати за последицу правну несигурност и опасност од угрожавања политичких слобода.

Новим ставом 3. се уређује давање средстава у доброврорне сврхе, што у пракси постоји а није правно уређено, па је корисно да се уреди као би се избегли евентуални проблеми у пракси и примени закона.

АМАНДМАН XX

Члан 20. Предлога мења се и гласи:

"Средства из јавних извора за покриће трошкова изборне кампање за избор народних посланика, посланика, односно одборника обезбеђују се у годину којој се одржавају редовни или ванредни избори у износу од 0,075% прихода буџета Републике, аутономне покрајине односно локалне самоуправе за ту годину, умањеног за трансфере од других нивоа власти.

Средства из јавних извора не обезбеђују се за ванредне изборе који се расписују у случају распуштања Народне скупштине која није изабрала Владу у прописаном року.

Образложење

Амандманом се предлаже смањење нивоа издавања средстава за изборну кампању за избор народних посланика, посланика односно одборника у односу на Предлог владе, тако да се проценат смањи са 0,1% на 0,075% а да основица не буде расход буџета већ приход буџета. Неопходно је и да се средства добијена трансфером од других нивоа власти изузму, јер је на тај износ већ издвојен део средстава, па се у супротном на тај износ средстава издавање вршило два пута.

Сматрамо да постоји пуно оправдање да се не издавају средства за изборну кампању у случају да је Народна скупштина распуштена због неизбора владе у прописаном року. Ти избори се одржавају само пар месеци након већ одржаних избора, па нема разумног разлога да грађани плаћају још једну кампању.

Предлог владе сматрамо потпуно неприхватљивим јер би се на тај начин укупна издавања из свих буџета за финансирање изборних кампања у односу на садашњи закон повећала за преко два пута.

Посебно је неприхватљиво да се као основица користи расход буџета, имајући у виду да је тиме обухваћен и дефицит буџета.

АМАНДМАН XXI

У члану 22. Предлога став 2. мења се и гласи:

"Физичка лица могу давати средства за изборну кампању у износу од највише пет просечних зарада за једну кампању."

Образложење

Амандманом се предлаже да за финансирање изборне кампање из приватних извора могу прикупљати средства само од физичких лица, уз веће ограничење појединачних давања за једну кампању. Разлоги за забрану финансирања од стране правних лица су дати у претходним амандманима и тог начела се треба придржавати и када су у питању изборне кампање, јер се тиме елиминише утицај компанија на исход избора и смањује могућност корупције. На такво законско решење упућује и пракса савремених демократских држава, где се финансирање кампања врши малим прилиозима великог броја грађана.

Законско решење из Предлога закона је неприхватљиво пре свега због могућности да изборну кампању финансирају правна лица, односно привредна друштва, чиме се омогућава врло велики утицај појединача који су власници тих друштава и тиме стварају услови за системску корупцију. Ограниччење укупног давања за изборне кампање је практично немогуће контролисати и за правна и за физичка лица.

АМАНДМАН XXII

У члану 23. Предлога став 1. мења се и гласи:

"Трошкови изборне кампање јесу трошкови активности политичког субјекта ради представљања кандидата и изборног програма од дана расписивања избора до дана проглашења коначних резултата избора."

О б р а з л о ж е њ е

Аманданом се предлаже другачија дефиниција трошкова изборне кампање која је далеко тачнија и јаснија од дефиниције дате у Предлогу и која је у складу са дефиницијом изборне кампање дате у нашем амандману на члан 2. Предлога.

Дефиниција трошкова изборне кампање која је садржана у Предлогу је потпуно погрешна, нејасна и у пракси непримењива. Ако би се применила доследно дефиниција из Предлога, долази се у ситуацију да су странке практично стапиле у изборној кампањи да немају уопште редован рад. Сасвим је могуће да у току године буду посебно расписани републички, покрајински, локални и председнички избори, каквих најава већ има.

Такође је редовна појава да се расписују ванредни избори у једном броју општина и да се трајање избора преклапа. Према дефиницији из Предлога, странке које делују на целој територији Републике се у том случају налазе стапило у кампањи и сви трошкови које странка има су трошкови кампање.

АМАНДМАН XXIII

Члану 25. Предлога брише се.

О б р а з л о ж е њ е

Увођење изборног јемства онемогућава политичку конкуренцију и непотребно компликује процедуру кандидовања, као и укупну изборну процедуру.

АМАНДМАН XXIV

Члану 26. Предлога брише се.

О б р а з л о ж е њ е

Брисање члана 25. и одредби о изборном јемству условљавају брисање и члана 26.

АМАНДМАН XXV

У члану 27. Предлога у ставу 5. речи "директор Агенције" замењују се речију "Агенција",

О б р а з л о ж е њ е

Измена у ставу 5. је неопходна јер директор Агенције по Уставу и Закону о државној управи не може бити овлашћен за доношење прописа. Уставни суд је већ покренуо поступак за оцену уставности ГУз - 1239/2010 истих таквих одредби Закона о Агенцији за борбу против корупције, па је извесно да би таква судбина снашла и ову

одредбу заједно са прогисом који би директор донео. Последице би биле поништај и свих појединачних аката које би такође директор Агенције донео, на основу прописа које је сам донео. Како би се таква ситуација избегла предлажемо прихваташе овог аманџмана.

АМАНДМАН XXVI

У члану 29. Предлога у ставу 5. речи "директор Агенције" замењују се речју "Агенција".

О бразложење

Измена у ставу 5. је неопходна јер директор Агенције по Уставу и Закону о државној управи може бити овлашћен за доношење прописа. Уставни суд је већ покренуо поступак за оцену уставности ЈУЗ - 1239/2010 истих таквих одредби Закона о Агенцији за борбу против корупције, па је извесно да би таква судбина снашла и ову одредбу заједно са прописом који би директор донео. Последице би биле поништај и свих појединачних аката које би такође директор Агенције донео, на основу прописа које је сам донео. Како би се таква ситуација избегла предлажемо прихваташе овог аманџмана.

АМАНДМАН XXVII

У члану 31. Предлога у ставу 3. реч "три" замењују се речју "петнаест".
У ставу 6. испред речи "захтев Агенције" додаје се реч "образложен".

О бразложење

Рок од само три дана у којем је политички субјект дужан да обавести Агенцију о именовању овлашћениог лица је непримерено кратак, јер треба имати у виду да је потребно извесно време за израду записника и одлука и њихову оверу и слање, па би овакав непримерен рок имао за последицу масовно кришење закона.

У ставу 6. је прописана обавеза достављања књиговодствених података на увид Агенцији, али нису прописани разлоги за такав захтев, тако да се ради о ничим уређеном и неограниченом дикреционом праву Агенције.

Прописивање таквих обавеза странака према државним органима је у супротности са основним правом физичког или правног лица да буде обавештено о разлогима због којих се према њему предузима нека мера или намеће нека обавеза. Зато предлажемо да захтев мора бити образложен, тако да би странка била обавештена о разлогима због којих се тражи достава података, односно да ли се ради о некој редовној контроли или поступању по пријави.

У супротном, постоји озбиљна опасност да се учествалим безразложним тражењем података од неке странке врши прикривени притисак на саму странку или одговорна лица у странци, или да таква тражења делују као вршење притиска и неједнако поступање у односу на друге странке.

АМАНДМАН XXVIII

У члану 32. Предлога у ставу 1. речи "као и да ангажује одговарајуће стручњаке и институције" бришу се.

У ставу 2. реч "дужи" замењује се речју "крађи".

У ставу 3. речи "дужи од три" замењују се речима "крађи од осам".

Став 5. брише се.

О б р а з л о ж е њ е

Део става 1. који прописује да Агенција може да ангажује одговарајуће стручњаке и институције за вршење контроле није у складу са чланом 137. став 2. Устава којим је прописано да се поједина јавна овлашћења могу поверити једино законом. Тиме је искључена могућност да Агенција своја овлашћења или било који њихов део може пренети на друго физичко или правно лице, или га овластити да те послове обави у име државног органа, чак и када се ради о пословима који немају карактер одлучивања.

Измена у ставовима 2. и 3. је неопходна јер је једно од елементарних правних начела којима се штите права физичких и правних лица да се за извршавање сваке обавезе мора оставити примерен рок. Овако срочен предлог владе доводи странке у ситуацију да им Агенција по нахођењу може одредити и рок од попа сата а затим поднети пријаву што у том року нису могли да доставе податке.

Став 5. којим се прописује да се не примењују забране и ограничења утврђена другим прописима је у супротности са начелом поштовања права, законитости и правне сигурности која су зајемчена Уставом и међународним правом. Спорно је и само значење ове одредбе, јер би то могло значити да не важе ни забране и ограничења прописана Уставом, јер је Устав "пропис".

АМАНДМАН XXIX

Члан 33. Предлога брише се.

О б р а з л о ж е њ е

Агенција за борбу против корупције већ има у својој редовној активности надлежност и капацитете за обављање контроле финансирања редовног рада политичких субјеката и за то добија средства из буџета. Није примерено и прихватљиво да се Агенцији додељују и додатна средства по некој тарифи којим би допуњавала свој буџет, посебно не да би тиме плаћала неке хонорарне сараднике по свом избору, како је то прописано чланом 32. Предлога. То може изгледати као да се овај важан посао претвара у приватни бизнис за одабране тзв. стручњаке.

АМАНДМАН XXX

Члан 34. Предлога брише.

О б р а з л о ж е њ е

Државна ревизорска институција је самосталан и независан орган који не поступа по захтевима, већ по сопственом плану, па се не може овим ни другим законима прописивати право било којег органа да ДРИ подноси било какве захтеве. Израз "захтев" по правилима правне струке и науке значи постојање обавезе органа

којем је захтев достављен да по захтеву поступи, а Закон о ДРИ не прописује такву могућност да ДРИ било ко може подносити било какве захтеве, нити обавезу ДРИ да поступи по нечијем захтеву. Додатно у ставу 2. овог члана је написано да ДРИ "поступа по захтеву" и да "обавештава Агенцију о обављеној ревизији" које формулатије указују на обавезнота таквог поступања ДРИ по захтеву Агенције, односно да одредбе имају императивни карактер.

Рад ДРИ је на потпуни начин уређен Законом о ДРИ и свако другачије прописивање другим појединачним законима је неуставно због нарушања принципа јединства правног поретка. Ако би се сада дозволио овај изузетак, тада предлагачима неких следећих закона ништа не стоји на путу да траже да ДРИ поступа по захтевима неких других органа.

АМАНДМАН XXXI

Члан 38. брише се.

О бразложење

Члан 38. којим се прописује кривично дело треба брисати, јер је пре свега опис дела нејасан, а супротно основним правилима нема ни назива кривичног дела. Као битан елемент овог нејасног дела се појављује постојање намере, а у правној практици увек постоје знатне тешкоти да се утврди постојање намере, као битног елемента кривичног дела, ако није дошло до остварења те намере, те се овакав начин прописивања у принципу избегава. И поред свих описанних нејасноћа и недостатака, на основу пажљиве анализе смо утврдили да се овде уствари ради о већ постоећем делу фалсфикату, које је већ прописно Кривичним закоником па га не треба изнова измишљати и прописивати овим законом. Посебно се мора водити рачуна о томе да би то довело до знатних проблема у тумачењу оба закона и вођењу поступка.

Ставом 4. је прописано да су за ово дело надлежни тужилаштво и суд надлежни за организован криминал, што правно није могуће, јер се ради о делу које може да изврши појединач, који не може никако да изврши делу организованог криминала, ма колико био добро организован.

АМАНДМАН XXXII

У члану 39. Предлога у уводној реченици става 1. речи "политичка странка" замењују се речима "политички субјект".

О бразложење

Чланом 39. је прописано да се за прекрајаје из овог члана кажњавају само политичке странке, иако и коалиције и групе грађана по овом закону имају иста права и обавезе а такође несумњиво имају и неспоран правни субјективитет, одговорна лица, сопствену имовину, могу да буду учесници у правном промету, поседују сопствене рачуне преко којих врше платни промет, сачињавају финансијске извештаје, могу да прибављају финансијска средства у своје име и за свој рачун и друге особине које

указују да у правном промету имају положај правног лица када обављају послове и активности из овог закона.

Оваквом одредбом се политички субјекти стављају у неједнак положај, те је стога неопходно да се изврши предложена измена тако да и коалиције и групе грађана могу бити кажњени за исте прекршаје. У противном се нарушава уставно начело једнакости свих пред Уставом и законом, а политичке странке доводе у неравноправан положај у односу на коалиције и групе грађана као учеснике у истој врсти активности.

АМАНДМАН XXXIII

Члан 40. Предлога мења се и гласи:

"Новчаном казном од 200.000 до 2.000.000 динара казниће се правно лице ако даје прилоге политичком субјекту.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 50.000 до 150.000 динара.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се предузетник новчаном казном од 100.000 до 500.000 динара.

Новчаном казном од 50.000 до 150.000 динара казниће се одговорно лице у Министарству надлежном за послове финансија, односно надлежном органу управе аутономне покрајине, односно органу јединице локалне самоуправе ако не поступи у складу са чл.17. став 4. овог закона."

Образложење

Претходним амандманима је предложено да правна лица не могу да финансирају политичке субјекте, па се садржај овог члана мења тако да се прописује кажњавање правних лица која финансирају политичке субјекте.

Такође је неопходно прописати и кажњавање одговорних лица у Министарству надлежном за послове финансија, односно надлежном органу управе аутономне покрајине, односно органу јединице локалне самоуправе ако не поступи у складу са чл.17. став 4. овог закона, тј. не пренесе средства политичким субјектима сваког месеца, до десетог дана у месецу за претходни месец.

АМАНДМАН XXXIV

Члан 41. брише се.

Образложење

Прописивање посебног дужег рока застарелости који се разликује од рока прописаног Законом о прекршајима је у супротности са уставним начелом јединства правног поретка, владавине права и једнакости свих пред Уставом и законом, односно са члановима 4. 21. и 194. Устава, Уставни суд је одлукум 231/2009 из истих разлога прогласио неуставним вишем одредби Закона о јавном информисању којима су мењана правила утврђена Законом о прекршајима, па је сасвим сигурно да ће и ову одредбу поништити ако амандман не буде усвојен и овај члан брисан.

АМАНДМАН XXXV

Члан 42. Предлога брише се.

О б р а з л о ж е њ е

Члан 42. Предлога је у супротности са члановима 3., 4., 21., 32., 34., и 194. Устава и већим бројем одредби Међународног пакта о грађанским и политичким правима и Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода из више разлога.

1. Прописује се казна односно мера која није прописана Кривичним закоником и Законом о прекрајима;
2. За изрицање казне односно мере за казнено дело се овлашћује орган који није суд;
3. Казна односно мера се изриче у поступку који није јаван и не омогућава јавно расправљање, одбрану и жалбу.
4. Спорна одредба омогућава кажњавање лица које није учествовало у извршењу дела и судском поступку;
5. Одредба је неразумљива у погледу правне природе казне односно мере, јер није могуће утврдити да ли се ради о казни или мери, као и у погледу начина утврђивања њене висине и постојања разлога за њено изрицање;

Уставни суд је Одлуком 231/2009 из истоветних разлога утврдио да су неуставне скоро све одредбе Закона о изменама и допунама закона о јавном информисању којима су прописиване казне, мере и посебни поступци који нису у складу са законима који уређују прекраје и привредне преступе. Имајући у виду да су одлуке Уставног суда општеобавезујуће, Влада је у обавези да поштује наведену одлуку тако што ће се уздржати од предлагања закона који су у очигледној супротности са већ заузетим ставовима Уставног суда.

АМАНДМАН XXXVI

Члан 43. Предлога брише се.

О б р а з л о ж е њ е

Члан 43. Предлога је супротности са Уставом и међународним правом из истих разлога наведених у образложењу амандмана на члан 42. Предлога.

Када се ради о кривичном делу из члана 38. предложено је брисање тог члана из разлога датих у образложењу. Независно од тога, ова мера се не може прописати јер таква мера не постоји у Кривичном законику. Осим тога, мера се предузима према правном лицу које није извршило дело па се према општим правним правилима према њему не могу ни предузимати било какве мере. Могуће је да странка и не буде уопште упозната са извршењем дела, јер то дело може извршити било које лице, које уплати страници нека средства и при томе на пример да лажне податке о идентитету, тако да је могуће да ова одредба буде злоупотребљена.

Слична је ситуација и са прекрајним поступцима.

АМАНДМАН XXXVII

У члану 45. Предлога речи "шест месеци" замењују се речима "60 дана".
Став 2. брише се.

О б р а з л о ж е њ е

Рок од шест месеци је претерано дуг за доношење подзаконских аката, који би нормално морали да су већ у основи припремљени у току припреме самог закона.

Основано се мора поставити питање зашто се овај важан закон доноси по хитном поступку, а затим се подзаконски акти доносе по нимало хитном поступку који траје пола године. Неприхватљиво је да се шест месеци примењују прописи донети по претходном закону и то "уколико нису у супротности са овим законом". Закони имају битних разлика па је врло тешко примењивати прописе донете по ранијем закону, а основано се поставља и питање ко ће и у којем поступку одлучивати који су прописи или одредбе у супротности са овим законом, као и шта ће се примењивати ако је неки пропис у супротности са овим законом. Овим се уводи потпуна правна несигурност, која може створити многе проблеме, те се стога рок за доношење подзаконских аката мора скратити, а примена закона одложити до доношења подзаконских аката, како је то предложено наредним амандманима.

АМАНДМАН XXXVIII

У члану 46. Предлога речи "изузев члана 4, који престаје да важи 1. јула 2012. године" бришу се.

О б р а з л о ж е њ е

Неприхватљиво је и неприродно да се примена измене правила финасирања из буџета почиње да примењује на половину буџетског периода односно од 1. јула, посебно што се и укупан износ средстава по овом закону друкчије обрачунава и расподељује на свим нивоима власти. Нормално било би да примена такве одредбе почиње од почетка године и да се у складу са том изменом планирају средства у буџету у моменту његовог доношења. Треба имати у виду да се ради и о буџетима свих општина. Због тога је наредним амандманом предложено да примена закона почне од 1. јануара 2012. године, што је у вези и са предлогом за доношење подзаконских акта пре почетка примене закона у целини.

АМАНДМАН XXXIX

У члану 47. Предлога речи "осим чл. 16. и 17. који ступају на снагу 1. јула 2012. године" замењују се речима "а примењује се од 1. јануара 2012. године."

О б р а з л о ж е њ е

Примена овог закона одмах од дана ступања на снагу без доношења подзаконских аката би створила многе проблеме у његовом спровођењу, како је то образложено у претходним амандманима, па зато предлажемо да примена почне од 1.

јануара 2012. године, када буду донети потребни подзаконски акти и када се и надлежни органи и политички субјекти припреме за пуну примену закона. Пошто се законом на другачији начин уређује и финансирање из буџета и начин одређивања висине буџетских средстава, тај датум је погоднији и због тога што је то почетак буџетске године.

НАРОДНИ ПОСЛАНИЦИ

Подносиоци амандмана:

1. НИКОЛИЋ ТОМИСЛАВ, (председник)
2. ТАБАКОВИЋ МР ЈОРГОВАНКА
3. АНТИЋ ЗОРАН
4. АРСИЋ ВЕРОЉУБ
5. БАБИЋ ЗОРАН
6. БЕЧИЋ ИГОР
7. БУДИМИРОВИЋ ЈЕЛЕНА
8. ЗАНКОВ СТЕФАН
9. КИШМАРТОН ОТО
10. КНЕЖЕВИЋ ПРОФ. ДР МИЛАН
11. МАКСИМОВИЋ САША
12. МАШИЋ ПРОФ. ДР ЗОРАН
13. МИЈАТОВИЋ ДР ПРЕДРАГ
14. МИЛАДИНОВИЋ ЉИЉАНА
15. ПЕЛЕВИЋ БОРИСЛАВ
16. ПОСКУРИЦА ПРОФ. ДР МИЛЕТА
17. РАДИЋ ГОЈКО
18. РОГОВИЋ МИЋО
19. ТОШКОВИЋ ВУЧЕТА
20. ЧОЛИЋ ДРАГАН
21. ШОРМАЗ ДРАГАН

М. Николић
М. Јоргованка
З. Антић
В. Арсић
З. Бабић
И. Бечић
Ј. Будимировић
С. Занков
О. Кишмартон
М. Кнежевић
С. Максимовић
З. Машић
П. Мијатовић
Л. Миладиновић
Б. Пелевић
М. Поскурцица
Г. Радић
М. Роговић
В. Тошковић
Д. Чолић
Д. Шормаз